DOCTOR
Woyzeck, què he vist? Tu, un home de paraula!
WOYZECK
Què passa, senyor doctor?
DOCTOR
Ho he vist, Woyzeck! He vist com pixaves al carrer. A la paret, has pixat, com un gos! I jo vinga anar-te pagant tres rals diaris i la manutenció, a més a més! Woyzeck, això no està bé! El món marxa malament, molt malament.
WOYZECK
Senyor doctor, és que si la naturalesa t'ho demana...
DOCTOR
La naturalesa ho demana, la naturalesa ho demana! La naturalesa! Que potser no ho he demostrat, jo, que el musculus constrictor vessicae és sotmès a la voluntat? La naturalesa!
Woyzeck, l'home és lliure, en l'home la individualitat resplendeix en la llibertat! No poder-se aguantar la pixera! (Es passeja movent el cap, amb les mans al darrere, amunt i avall de la sala.) *Woyzeck, ja t'has menjat els pèsols? Només pèsols, cruciferae, fixa't bé! Es prepara una revolució en la ciència, i sóc jo qui la faré explotar! Urea, zero coma deu; amoníaç, clorhídric, hiperòxid... Woyzeck, no tindries pas ganes de tornar-hi?*
Passa a dins i prova-ho.
WOYZECK
No puc, senyor doctor.
DOCTOR
(Amb apassionament.) *Mira que pixar-te a la paret! Tinc el contracte a la mà, els papers canten! Ho he vist, ho he vist amb els meus propis ulls; havia tret el nas a la finestra, com faig sovint, perquè estudio els esternuts i m'hi ha de tocar el sol...*
(Envestint-lo tot d'una i parant-se immediatament en sec.)
No, Woyzeck, no és que m'enfadi, no! Enrabiar-se no és sa, és anticientífic. Estic tranquil, completament tranquil; el pols com sempre, a seixanta, i et parlo amb una absoluta sang freda. Guardem-nos d'enrabiar-nos per una persona! Per una persona? Encara, si fos un Proteu qui et fa la santíssima!... Ara que, Woyzeck, a la paret no t'hi havies de pixar!

WOYZECK
Veu, senyor doctor, un a vegades té el seu caràcter, la seva estructura... però amb la naturalesa és una altra cosa, m'entén? Amb la naturalesa... (S'estira els dits, fent-los cruixir.) *És com... com ho diré, jo? Per exemple...*
DOCTOR
Ja tornem a filosofar, Woyzeck?
WOYZECK
(Confidencial.) Senyor doctor, en sap res, vostè, de la Doble-naturalesa? A vegades, al migdia, quan sembla que el sol abranda tot el món, a vegades una veu terrible em parla.
DOCTOR
Woyzeck, tu tens una Aberratio!
WOYZECK
(Posant-se l'índex al costat del nas.) *Els bolets, senyor doctor, els bolets: aquí hi ha la cosa! Ho ha vist, com surten els bolets i quines figures fan a terra? Ah, qui sabés llegir-les!*
DOCTOR
Woyzeck, acabes de descriure'm d'una manera esplèndida la més esplèndida Aberratio mentalis partialis de segona espècie! T'apujaré el sou. De segona espècie: idea fixa amb estat general normal. Vas fent el de sempre? Afaites el capità?
WOYZECK
Sí, senyor
DOCTOR
Et menges els pèsols?
WOYZECK
Com sempre, senyor. Els diners són per a casa, se'ls queda la dona.
Fas la teva feina?
Sí, senyor.
DOCTOR
Un cas molt interessant, Woyzeck, t'apujaré! Però, bona conducta, eh? Vejam aquest pols? Sí.

(El capità. El doctor. El capità va carrer avall, panteixant. Es detura per respirar i guaita el seu entorn. S'atura.)

CAPITÀ
Doctor, no corri tant! I no remi d'aquesta manera amb el bastó! Sembla que empaiti la mort! Una bona persona, una

persona amb la consciència tranquil~la, no corre mai. Una bona persona... (Agafa el doctor pel pany de la levita.) Doctor, permeti'm de salvar una vida humana.

Woyzeck de Georg Büchner (1813-1837)